Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 150. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 7, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 7-го СЕРПНЯ 1996 р. Ч. 150. РІК CIII.

ПРЕЗИДЕНТ ВИДАВ УКАЗ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ

Київ. — Президент Леонід Кучма зробив перші кроки щодо врегулювання податкової системи України і зменшення податків для приватних підприємств, повідомило агентство Ройтерс.

Українське телебачення поінформувало, що 3-го серпня Л. Кучма видав указ, згідно з яким зменшується і спрощується податки і тим самим створюються додаткові стимули для приватних виробників.

Текст указу не оприлюднено, але заступник прем'єр-міністра Віктор Пинзеник сказав, що найвищий податок встановлено у розмірі 45 відсотків. До цього часу деякі підприємства змушені були платити 90 відсотків.

Указ накреслює основні напрямки реформування податкової системи і бере до уваги критику з боку українських підприємств, сказав В. Пинзеник, який тепер відповідає за проведення ринкових реформ у країні.

За його словами, указ забезпечить стабільність податкової системи і дозволить підприємствам планувати свою діяльність. Указ також наводить порядок в сфері прибутків, які до сьогодні вважалися нелегальними, сказав. В. Пинзеник.

Агентство „Інтерфакс-Україна" навело слова президентського радника Володимира Рижова, який сказав, що указ скасовує положення про попереднє сплату деяких податків.

Указ також ставить перешкоди в бартерній торгівлі, яку Уряд вважає несумісною із запровадженням ринкових відносин.

Згідно з Конституцією, всі питання уподаткування вирішує парламент. Прем'єр-міністер Павло Лазаренко, згідно з повідомленням телебачення, збирається у вересні подати до Верховної Ради проєкт закону про податки.

Україна не купуватиме збіжжя

Київ (УНІАР). — Згідно з повідомленням Міністерства Статистики України, валовий збір зерна у 1996 році передбачається на рівні 28 мільйонів тонн, що на 7.5 млн. тонн менше, ніж урожай минулого року. Пшениці передбачається зібрати 15-16 млн тонн, але й у цих умовах Україні вистачить зерна для власних потреб і купувати зерно за кордоном не доведеться, вважають фахівці з Міністерства Сільського Господарства. В середньому цього року урожайність на 5 відс. менша, ніж минулого року.

Заступник начальника головного управління з розподілу продуктів при Міністерстві сільського господарства Анатолій Підоріч на зустрічі з журналістами сказав, що сьогодні Україна за міжурядовими угодами експортує зерно із державних ресурсів у незначних обсягах. Зокрема, відправляє зерно і борошно в Туркменістан, як оплату за газ. Раніше зерно експортувалося до Азербайджану та Росії.

Сьогодні ж, хоча заборони на експорт зерна з боку Уряду немає, Головне управління з хлібопро-дуктів рішило не відпускати зерно і хлібопродукти комерційним структурам. Щоправда, комерційні фірми мають право купувати збіжжя безпосередньо у виробників.

Б. Дол обіцяє зменшити податки

Вашінгтон. — Після багатотижневих обговорень у вузькому колі найближчих дорадників Боб Дол зформулював, нарешті, політично-економічні принципи своєї президентської кампанії.

Її стрижнем стане програма зменшення податків на загальну суму 548 блн. дол. продовж наступних трьох років. Однією частиною цієї програми буде 15-відсоткове зменшення податку з прибутку приватних осіб, 50-відсоткове зменшення податку з прибутку від реалізації головних засобів або нерухомости і відтягнення від податку по 500 дол. за кожну дитину.

У понеділок, 5-го серпня, Б. Дол поїхав до Чікаго, щоб там оприлюднити цю програму під час зустрічей з виборцями.

Частинно компенсувати для бюджету недоодержані податкові фонди передбачається за рахунок бурхливого економічного росту, який, як вважають прихильники програми, обов'язково супроводжуватиме зменшення податкових тягарів. Відповідні прибутки держави, на думку дорадників Б. Дола, становитимуть 145 блн. дол. або приблизно 27 відсотків від суми, на яку заплановано зменшити податки.

Спостерігачі підкреслюють, що Б. Дол вирішив дотримуватися стратегії, яка стала конечним елементом республіканської передвиборчої політики, починаючи від президентської кампанії Роналда Регена в 1980 році. Обіцянка зменшити податки допомогла в 1994 році республіканці Кристін Вітман перемогти тодішнього губернатора Ню Джерзі Джеймса Флоріо і зайняти цей пост.

„Дол мусив знайти козирну тему і з її допомо-гою провести чітку лінію поділу між собою і прези-дентом Клінтоном", — коментуючи програму Б. Дола, сказав Брус Бартлетт, колишній працівник департаменту фінансів, у часи Р. Регена і Дж. Буша, який був першим ініціятором щодо 15-відсоткового зменшення податку на прибуток.

В Палестині зростає напруження

Єрусалим, Ізраїль. — Жорстока сутичка між палестинською поліцією і місцевими арабами відбулася минулої п'ятниці в місті Тулькарм на західньому березі Йордану. У висліді одного палестинця вбито, шестеро тажко поранено, багатьох заарештовано.

Сутичка сталася після того, як мешканці Тулькарму вийшли на вуличну демонстрацію, вимагаючи звілнення з місцевої тюрми 35 активістів руху Гамас, які декілька днів тому проголосили голодівку. Після того, як тюремна адміністрація відмовилася це зробити, демонстранти силою захопили тюрму і звільнили в'язнів.

Керівник палестинської автономії Ясір Арафат призначив спеціяльну комісію для розстеження ін-циденту і покарання винних. Гамасівці розповсюджують листівки, в яких звинувачують Я. Арафата у „змові з ізраїльською владою і застосуванні збройної сили проти власного народу".

В неділю, 4-го серпня, Я. Арафат дав наказ випустити з тюрми 20 гамасівців. Це не втихомирить радикально наставлених арабів, бо в тюрмах продовжують сидіти ще 300 ісламських бойовиків — від лютого цього року, коли палестинська поліція заарештувала 900 активних членів Гамас, причетних до антиізраїльських терористичних акцій.

Тим часом прем'єр-міністер Ізраїля Беньямін Нетаняґу скасував заборону на розбудову жидівських поселень на західньому березі Йордану і у смузі Гази.

Хоч та заборона була чинна від 1992 року, жиди все ж розбудовували свої поселення і від того року загальна їх кількість збільшилася на 50,000 осіб. Палестинці автономії поставилися до рішення Б. Нетаняґу з неприхованою ворожістю. Наприклад, посадник Вифлиєму Еліяс Фрей, який також є членом автономного уряду, сказав: „Як ми можемо досягнути замирення, коли жиди крок за кроком відбирають нашу землю?".

День Незалежности відзначать виходом на Говерлю

Київ. — Урядовці, депутати, дипломати і звичайні люди вийдуть 18-го серпня на найвищу гору України — Говерлю, щоб у такий незвичний спосіб відзначити День Незалежности України, повідомила УНІАР. Ідея виходу на Говерлю зародилася серед групи народних депутатів Івано-Франківської та Закарпатської областей.

В цей день до вершини гори стікатимуться три потоки людей — двома складними спортовими маршрутами від Ворохти і Ясіні та значно легшим, для гостей, від — Рахова.

О 1-ій годині по полудні на висоті 2,061 метрів відбудеться святкове віче, під час якого буде піднято прапори України і Европейського союзу, членом якого Україна намагається стати. Крім того, на горі буде встановлено хрест і мармурову дошку, в якій замурують 27 капсул із землею з місць історичної слави усіх регіонів України.

А після віча коло підніжжя гори на стадіоні олімпійської бази Заросляк відбудеться концерт самодіяльних та професійних артистів. Коли ж упадуть перші сутінки, почнеться молодеча забава і святковий феєрверк.

Головна нагорода "Слов'янського Базару" знову в Україні

Вітебськ, Білорусь. — Тут 11—17-го липня відбувся V Міжнародний фестиваль мистецтв "Слов'янський базар-96", центральною подією якого став конкурс молодих виконавців популярної пісні. Гранд-прі, тобто головну нагороду "Золотий Півень", диплом лавреата і 10,000 долярів отримала українка — 23-річна Руслана Лижичко зі Львова. Перша премія 6,000 дол. і приз "Золоте Яйце" дісталися Хакан Сулейман Озкайя, Туреччина. Другу премію 4,000 дол. і приз "Срібне Яйце" отримала Мая Каркарашвілі з Грузії. Третю премію 2,000 дол. і приз "Кришталеве Яйце" отримала Тетяна Анісімова з Росії.

Жахлива спека, тісната невлаштованих вітебських готелів, а також фінансова скрута не зашкодили численним гостям міста продемонструвати свої таланти. Українські учасники фестивалю перебували, можна сказати, в найважчій ситуації, бо зовсім не мали грошей для оплати своєї участи в ньому і були допущені з умовою, що заплатять по закінченні конкурсу. На щастя, організатори подбали про безплатну каву та воду для всіх учасників цього прекрасного фестивалю.

Коли Руслані сказали, що її включено до конкурсу "Слов'янський базару-96", вона різко запротестувала й відмовлялася їхати. Поперше, тому, що відеозапис послали на конкурс без її відома, а подруге, тому, що у Львові мала відбутися презентація її проєкту "Дзвінкий вітер", до якої вона хотіла добре підготуватися. Товаришам довелося докласти чимало зусиль, щоб умовити Руслану, що саме вона може принести Україні перемогу.

Конкурс розпочався 15-го липня. Із 17-ох пі-дібраних на конкурс учасників фестивалю було не менше сімох претендентів на першу корону. Журналістка Ольга Клейменова у газеті "Голос України" з 27-го липня пише, що Руслана була останньою в списку конкурсантів, але "схилила жюрі на свою сторону поставленим вокалом, національним колоритом і львівським шармом".

(Закінчення на стор. 4)

Чорнобильська зона потребує нових підходів

Київ. — Український письменник і публіцист Данило Кулиняк, який уже десять років докладно займається чорнобильською проблематикою, висловив у "Молоді України" ряд нетрадиційних міркувань щодо майбутнього чорнобильської 30-кілометрової зони.

На його думку, що зону варто звузити до десяти кілометрів, а решту вже сьогодні можна знов заселяти, оскільки радіяційний фон тут, включно з самим містом Чорнобилем, не вищий, аніж у Києві, а в багатьох селах навіть нижчий, себто цілком нормальний. Єдиною реальною загрозою для мешканців зони є радіоактивні частки, що можуть потрапити в організм з їжею. А тому, щоб уникнути риску, треба було б подбати про доставу в зону екологічно чистих харчів, радіяційну контролю, медичний нагляд та оздоровлення.

Затрати на це не виглядають надто великими, коли взяти до уваги, що переселення однієї родини з зони коштує державі 20 млн. карб. (понад 10,000 дол.). А головне — зона цілком може стати прибутковою. Адже тут можна вирощувати дерева, розвивати деревообробну, перерово-целюлозну, хемічну промисловість і навіть міжнародній туризм. Крім того, тут можна вирощувати нехарчові, технічні культури, передусім ріпак, з якого, наприклад, у Польщі виробляють десять відсотків дизельного пального.

З цих самих причин, стверджує Д. Кулиняк, не варто закривати Чорнобильської АЕС і будувати натомість блоки в інших, екологічно незабруднених місцевостях України. Навпаки, нові блоки слід споруджувати саме в Чорнобилі, де тепер вживаються найретельніші заходи технічної та протирадіяційної безпеки.

Український Уряд повинен узяти під контролю всі міжнародні та вітчизняні дослідження у Чорнобильській зоні, щоб мати доступ до отриманої інформації й ефективно використовувати її у національному банкові даних з питань Чорнобильської катастрофи. Бо вже сьогодні Україна змушена купувати чорнобильську інформацію в наукових закладах Москви й Петербургу, куди вона була вивезена ще за часів СССР.

(Закінчення на стор. 4)

Л. КРАВЧУК ВИСТУПИВ ПЕРЕД УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Н. Й. (Г. Колесса). — Великою подією в житті української громади стала зустріч з першим Президентом сучасної України, тепер — депутатом Верховної Ради України Леонідом Кравчуком, який прибув до ЗСА у складі офіційної делегації України, запрошеної на відкриття Олімпійських Ігор в Атланті. Л. Кравчук виступив на Союзівці з доповіддю на тему „Ситуація в Україні після схвалення Конституції" та відповів на ряд запитань.

Зустріч відбулася у суботу, 27-го липня, в післяполудневих годинах у концертовій залі оселі. Серед присутніх були представники духовенства, керівники провідних українських організацій, українські громадські діячі та численні гості — усього біля 700 осіб. За почесним столом місця посіли предсідник УНСоюзу Уляна Дячук, генеральний консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський, депутат Верховної Ради України 2-го скликання Ярослав Кендзьор, позаштатний радник Президента України Богдан Миськів, на запрошення якого Л. Кравчук прибув до ЗСА, та представник громадської організації „Порозуміння", президент корпорації „Міст-Вашінгтон" Роман Лунь.

Промовляє перший Президент сучасної України Леонід Кравчук

(фото Р. Івасівки).

Перед входом до залі першого Президента України вітали: від громади містечка Кергонксону, Н. Й., д-р Роман Барановський, представники молодечих організацій Пласт і СУМ, а також від Управи Союзівки — молоді українки хлібом-сіллю. У

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ОДЕСИТИ ПРИЙМАЛИ ГОСТЕЙ

ОДЕСА. — Після участи в багатонаціональних морських навчаннях "Кооперейшен партнер-96" до міста прибув великий корабель Атлантійської фльоти військово-морських сил ЗСА — десантна плятформа-транспорт "Остин". Ві 29-го липня до 1-го серпня командування і залога корабля зустрічалися з керівництвом Одеси, области та Одеської військової округи, здійснили поточний ремонт, поповнили резерви та підготувалися до повернення на батьківщину.

ЛІВІ ПРОТИ СВЯТА, РУХ ПРОТИ ЛІВИХ

ЛЬВІВЩИНА . — Рух-прес повідомляє, що в місті Вознесенському Львівської области на засіданні організаційного комітету з відзначення п'ятої річниці незалежности України представники Комуністичної та Соціялістичної Партій виступили проти проведення урочистостей з нагоди цього ювілею. Місцева організація Руху звернулася до районної адміністрації , прокуратури та Служби Безпеки з вимогою розслідувати антидержавні дії екстремістів із партій лівого спрямування.

ДОЗВОЛЯЮТЬ ВВОЗИТИ ОДНЕ АВТО НА ТРИ РОКИ

КИЇВ. — З метою впорядкування тимчасового ввезення транспортових засобів на митну територію України під письмові зобов'язання про зворотнє вивезення, недопущення випадків ухилення від податків, Кабінет Міністрів видав постанову, що з 15-го серпня 1996 року дозволяється тимчасово ввозити для власних потреб не більше, ніж один транспортовий засіб на кожного суб'єкта господарської діяльности, в тому числі й для представництв чужоземних суб'єктів господарської діяльности, незалежно від числа філій. Суб'єкти господарської діяльности і громадяни, які ввезли більше, ніж одне авто під письмове зобов'язання про зворотнє вивезення до введення в дію цієї постанови, повинні вивезти їх за межі України до 1-го січня 1997 року, або сплатити всі податки і перереєструвати транспортні засоби в органах державної автомобільної інспекції. Дія постанови не поширюється на дипломатичні представництва інших держав, міжнародні, міжурядові організації.

ЦІНИ НА ҐАЗ НЕ ЗМІНЮЮТЬСЯ

КИЇВ. — У наказі Міністерства Економіки України зазначено, що оптова ціна на газ залишається незмінною, тобто становить 83 дол.за 1000 куб. м. За цією ціною газ продається усім споживачам, окрім населення. Роздрібна ціна на газ у мережі побутового обслуговування та індивідуального огрівання будинків при 80 відсотковому рівні відшкодування населенням його вартости дорівнює 11,500 — 13,000 крб. за один кубічний метр газу, тобто, приблизно 6 — 8 центів за кубометр. Решту 20 відс. доплачує держава.

СТВОРЮЄТЬСЯ БАНК ДАНИХ "НАРКОБИЗНЕС"

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України схвалив рішення створити міжвідомчий автоматизований банк "Наркобизнес", у якому має бути вся інформація про незаконний обіг наркотичних і психотропних речовин, а також причетних до них осіб. Як сказано в постанові, головною метою Міжвідомчого банку "Наркобизнес" є інформаційне забезпечення діяльности оперативних підрозділів Міністерства Внутрішніх Справ, Служби Безпеки України, Державного митного комітету, Державного комітету кордону, які борються з незаконним обігом наркотиків.

КОМУНІСТИ ОБІЦЯЮТЬ НАРОДОВІ РІВНІСТЬ

КИЇВ. — Тут оприлюднено заяву Союзу Комуністів України з протестом проти законодавчого закріплення зміни суспільно-політичного ладу в Україні. Автори заяви вважають, що Верховна Рада ухвалила Конституцію в умовах "безпрецедентного шантажу і тиску". А ухвалена Конституція України, на їх думку, "узаконила соціяльну нерівність і несправедливість", проголосивши недоторканим право приватної власности для невеликого числа людей та позбавивши широкі верстви працівників права на житло, працю, навчання, лікування і відпочинок. Автори заяви пишуть, що справжніми демократичними силами є Союз Комуністів України і закликають "використовувати всі форми боротьби для захисту корінних інтересів народу України". При чому, "в перших рядах борців повинні йти комуністи, які керуються передовою революційною теорією".

КЕРІВНИКИ ХДПУ ЗУСТРІЛИСЯ З АМБАСАДОРОМ ЗСА

КИЇВ. — Тут у приміщенні амбасади ЗСА відбулася зустріч керівників Християнсько-Демократичної Партії України (ХДПУ) та амбасадора ЗСА Вілліяма Грін Міллера. Християнських демократів представляли голова партії Віталій Журавський та президент Української Академії Політичних Наук, проф. Микола Михальченко. На зустрічі обговорено проблеми законотворчого процесу, економічну ситуацію в Україні, а також питання поїздки делегації ХДПУ на з'їзд Демократичної партії ЗСА, що днями відбудеться в Чікаго.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ГУБЕРНАТОР Кольорадо Ричард Лемм і суперник Росса Перо у змаганнях за номінацію Реформістської партії на президентського кандидата у цьогорічних виборах сказав у суботу, 3-го серпня, що від чотирьох до восьми років Реформістська партія стане одною із двох головних політичних партій. Особисто йому не залежить котру партію — Республіканську чи Демократичну — замінить Реформістська патія, але воно на його думку напевно станеться, бо у майбутньому ця партія викажеться великою політичною потугою. У своєму виступі на партійних зборах у місцевості Вічіта в канзаському стейті Р. Лемм віддав належне Р. Перо за створення Реформістської партії.

У СВІТІ

У МІНСЬКУ, СТОЛИЦІ БІЛОРУСІ, 2-го серпня, мешканці одної із дільниць міста протестували проти будови ресторану МекДоналдс у їхній околиці, заявляючи, що це занечистить околицю і приманить всяку погань — щурів, караконів та інших паразитів. У петиції, підписаній 225 особами, говориться про те, що вони дуже стурбовані хаосом, який уводить їхній уряд „під тиском дуже багатих особистостей". МекДоналдс має в пляні цього року побудувати три ресторани у столиці Білорусі. Ігор Бутомо, речник міністерства закордонних економічних зв'язків, заявив, що присутність ресторанів МекДоналдс у Мінську є дуже важливим фактором, якщо Білорусь хоче будь-яких закордонних капіталовкладень.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Білий Дім щадить гроші

Однією з багатьох обіцянок президента Билла Клінтона ощаджувати гроші платників податків була обіцянка зменшити кількість працівників державних установ і оголосити війну бюрократам, які займають високі становища. Він повідомив, що почне ощаджувати, зменшивши бюджет Білого Дому: декого звільнить з праці, іншим зменшить надто високу платню. Президент обіцяв зменшити видатки своєї Адміністрації на 25 відсотків. Однак в це мало хто повірив. І не без підстав. У свій час, наприклад, здійснюючи обіцяне скорочення працівників, Б. Клінтон звільнив співробітників бюра подорожей, а також 20 осіб з відділу опрацювання кореспонденції. Але багато звільнених місць зразу ж або дещо пізніше зайняли нові люди, переважно льоялісти Клінтона. Тому про економію бюджету за рахунок зменшення працівників говорити не можна.

Щоб добитися певних результатів, Адміністрація Клінтона практично розігнала відділ контролі над крайовою програмою боротьби з наркотиками. Потім з президентської канцелярії був виведений відділ управління і бюджету, а також торговельного представника. Білий Дім постійно твердив про жертви, на які він йде, але незабаром попросив, щоб Конґрес додатково виділив 7.4 млн. дол. і 20 нових місць праці. Таких прикладів можна навести більше.

Протягом 60 років, від того часу, як президент Франклін Рузвелт повів країну „новим, соціялістичним, курсом", видатки Федерального уряду зростали. Разом з видатками зростала і кількість урядових чиновників. Тенденція не змінилася навіть у 1980-ті роки, коли господарем Білого Дому став Роналд Реґен — принципіяльний противник збільшення урядових видатків і бюрократів. Здавалося, вже неможливо звернути країну з нового шляху і вона повільно, але впевнено повторюватиме шкідливий шлях західньоевропейських де-мократичних країн,

Але у листопаді 1994 року сталося те, чого мало хто сподівався: американські виборці прогнали з Конґресу демократів і їх місце зайняли республіканці, а це віщувало зміни, про які ще недавно і мріяти не можна було. Б. Клінтон зразу ж повідомив про зменшення фінансування деяких департаментів. Наприклад, бюджет Департаменту енергетики він обіцяв скоротити на 10.6 блн. дол., Департаменту транспорту — на 6.7 блн., а Департаменту житлового будівництва — на 800 млн. дол.

Про зменшення урядових видатків Б. Клінтон повідомив не тому, що є прихильником скорочення фінансування урядових програм. Навпаки, він є їхнім союзником. Підтвердженням цього є хоч би так званий закон про боротьбу зі злочинністю, який передбачає не стільки боротьбу зі злочинцями, скільки фінансування безглуздих програм, таких як, наприклад, „відбиванка вночі". Б. Клінтон був і залишається одних із послідовників першого в історії ЗСА президента-велфериста Ф. Рузвелта. Але після проміжних виборів 1994 року він опинився перед дилемою: або йти попереднім курсом і потерпіти поразку в 1996 році, або змінити курс і зберегти шанс залишитися в Білому Домі на другу каденцію. Клінтон вибрав другий варіянт. Тому він час від часу повідомляє про скорочення видатків і ощаджування грошей платників податків.

Недавно Державний департамент підготував список закордонних дипломатичних представництв З'єднаних Стейтів, які будуть закриті, якщо Конґрес у наступному фінансовому році знову зменшить фонди на зовнішньополітичну діяльність. Серед призначених до закриття в першу чергу — амбасада в Західньому Самоа, констуль-ства в Единбурзі і Фльоренції. В даний час ЗСА мають амбасади у 157 країнах світу і консульства у 81 місті. Деякі американські дипломатичні місії, наприклад, у Македонії і В'єтнамі, були відкриті недавно в результаті виникнення нових незалежних держав і нормалізації дипломатичних відносин з іншими. Від 1993 року ЗСА закрили свої амбасади у п'ятьох країнах, а консульства — у 26 містах, зменшивши кількість співробітників закордонної служби на 2,000 осіб. І все це у зв'язку з бюджетними обмеженнями, в яких за останні роки опинився Державний департамент.

Президент Б. Клінтон зробив перші кроки в економії державних грошей. Другий крок повинні зробити республіканці в Палаті Репрезентантів. Вони повинні вирішити, чи потрібні Америці департаменти анергетики, житлового будівництва, освіти. Завдання Клінтона — зменшити видатки на 25 блн. дол. протягом чотирьох років. Республіканці повинні зменшити видатки на 200 блн. дол. Чи під силу ці завдання — покаже час.

Сергій Миронюк

ПРОМІНЬ НАДІЇ ДЛЯ ОСВІТНІХ УСТАНОВ УКРАЇНИ

Для Черкаської Обласної Бібліотеки фонд „Сейбр-Світло" приготував 10 скринь різних наукових книжок, виданих на Заході. Були тут довідники, підручники, наукові праці з економіки, медицини, права тощо. Все це — безцінний скарб для книгозбірні, яка як і інші бібліотеки в Україні, ледве кінці з кінцями зводить без колишньої державної підтримки.

Але тут виникла проблема. Як переслати ці книжки? Здавалося б, просте запитання, але відповідь на нього не знаходили чотири місяці.

Про те, щоб послати поштою, і мови не було. За один кілограм треба платити 120,000 карбованців, що є приблизно 67 центів. А де взяти гроші доброчинній установі, яка безкоштовно, лише за пожертви, розповсюджує по Україні щороку 50,000 західніх книжок?

І поїзду прямого зі Львова, де базується фонд „Сейбр-Світло", до Черкас немає. Можна було б передати книжки через провідників. І лише на четвертий місяць прийшла рятівна думка: „Стривайте, неподалік Черкас є станція Шевченкове, всього 30 кілометрів від міста!" Там зупиняється поїзд „Львів—Запоріжжя", яким і можна передати літературу. Бібліотекарі під'їдуть і підберуть довгоочікувані скрині.

Так і було зроблено. Поїзд з безцінним вантажем прибув на станцію Шевченкове о 5-ій годині ранку. На нього вже чекали представники Черкаської Обласної Бібліотеки, може трохи не виспані, але задоволені і вдячні.

Десятиліттями відрізана від західньої науки, Україна вже шостий рік дістає найновішу англомовну наукову літературу із Заходу через фонд „Сейбр-Світло", організацію, яка живе з ґрентів і доброчинних внесків користувачів. За цей час в усі області України, а також Крим, переважно способом, описаним вище, доставлено понад 350,000 примірників книжок вартістю понад 15 млн. дол. Літературу з економіки, політології, соціології, юриспруденції, медицини тощо отримують 66 національних і обласних бібліотек, понад 70 вищих навчальних закладів, 107 науково-дослідних інститутів, а також тисячі приватних громадян. Фонд все міцніше закріплюється в Україні: його бюра відкрито не тільки у Львові, але й в Івано-

О. Ісаєвич.

Франківському, Тернополі і Харкові.

Книжки до „Сейбр-Світла" надходять безплатно від різних американських видавництв. За словами директора фонду Ольги Ісаєвич, в ЗСА щороку публікується на 4.2 блн. книжок більше, ніж споживається. Всі ці надлишкові томи видавництва волють подарувати доброчинним фондам, а не віддавати під ніж, бо це зменшує їм податки. Отже користь тут подвійна: Україна забезпечується безплатними науковими виданнями, а видавництва мають вищі прибутки. Книжки також надходять від приватних осіб.

Початок 1990 року

„Сейбр-Світло" засновано в 1990 році спочатку як філію американського фонду „Сейбр" у Кеймбриджі, Масс. Незважаючи на те, що тоді вже існували програми постачання книжок в східньоевропейські країни, початок для українського „Сейбр-Світла" був нелегким. України навіть на карті не було і західні уряди чути не хотіли про підтримку програми для одного зі „стейтів" СССР. Проте на допомогу прийшла українська громада західнього світу. Завдяки зібраним нею 5,000 дол. здійснено перше перевезення 20 тонн книжок, що було небувалою подією не тільки в Україні, але й в усьому тодішньому СССР.

„Як став на львівській митниці 24-го листопада 1990 року 20-тонний транспорт з книжками — безпрецедентний випадок! — розповідає О. Ісаєвич. — Росія ніколи такого не діставала, а тут прийшло. Переполох. І до Києва, і до Москви — ніхто не хоче відповідальність на себе брати, а транспорт треба розвантажити. І львівській митниці нічого не залишалося... і розвантажили [великою мірою завдяки втручанню депутатів від Руху]".

Українська громада на

Книжки, розповсюджені фондом „Сейбр-Світло" в 1995 році по деяких установах України.

Установи	Кількість установ	Кількість книжок
Державні і обласні бібліотеки	66	5,789
Університети	82	10,315
Науково-дослідні інститути	59	2,717
Недержавні установи	20	2,372
Школи	33	2,372
Медичні заклади	29	535
Інші установи і приватні особи	507	7,041

* Дані взято зі щорічного звіту фонду „Сейбр-Світло".

Заході, яка в загальному зібрала, за словами О. Ісаєвич, 45,000 дол., ще вісім разів фінансувала перевезення книжок в Україну. І лише згодом фонд „Сейбр-Світло" почав „кваліфікуватися" на різні ґренти, наприклад, від фонду „Евразія", що підтримує економічні проєкти в країнах СНД.

Енциклопедія

Значну неодноразову фінансову підтримку надавав Український Народний Союз, який ще й подарував фондові 70 комплектів англомовної „Енциклопедії України" в двох томах і два комплекти річників дитячого журналу „Веселка", що видавався УНСоюзом від 1954 до 1995 років. Всі ці видання розповсюджені між обласними та іншими науковими бібліотеками України.

О. Ісаєвич розповідає, що спочатку не всі люди з ентузіязмом сприймали діяльність організації і звинувачували „Сейбр-Світло" в „гандлюванні" книжками.

"Я думала, що всі будуть тішитися, дякувати, що ми отаку роботу робимо, а тут почалося із заздрощів, із якихось таких видумок", — розповідає О. Ісаєвич.

Директор фонду пояснює, що „Сейбр-Світло" бере за видання тільки доброчинні внески, які йдуть на покриття перевезення книжок, їхнього зберігання, а також на платні працівникам. Доброчинний внесок за один том коливається від одного до п'яти долярів, залежно від книжки. На одне й те саме видання встановлено однаковий внесок як для бібліотеки, так і для приватної особи — знижок немає.

За словами О. Ісаєвич, люди вимагали книжки даром, бо фонд нічого за них не платить. Однак літературу треба перевозити, розвантажувати, крім того, полагоджувати різні справи з митницею, платити за огрівання і світло. І тільки з часом користувачі почали це усвідомлювати, що привело до зменшення таких нарікань. „Всі [тепер] розуміють, що нічого з нічого не буває і совєтська психологія, так би мовити, відмирає", — каже О. Ісаєвич.

Грошей нема

Проте, за її словами, у зв'язку із загальною економічною кризою в Україні, навіть доброчинні внески тепер припинилися. Ніхто не має грошей — бібліотеки і наукові установи „лежать на лопатках", за висловом О. Ісаєвич. Люди хоч і дуже хочуть придбати західні, написані переважно англійською мовою видання, вони часто не можуть приїхати. В результаті на складі накопичилося біля 100,000 томів. „Я була б рада, якби до мене зараз приїхали з усіх міст України і стали в чергу, і забрали ці книжки. Не їдуть, бо не мають за що. Тільки плачуть і просять", — розповідає О. Ісаєвич.

До фонду, за її словами, приходить багато студентів, які, не маючи змоги зробити доброчинний внесок, знаходять інший спосіб допастися до книжок. Вони позичають видання, як у бібліотеці, але з однією відмінністю. „За те, що ми видаємо їм книжку, — говорить О. Ісаєвич, — ми беремо в них пашпорт. Ми йдемо на майже недозволені справи, бо за пашпортом чи за студентським [квитком] він прийде, а так він просто візьме книжку й не прийде".

Використовують літературу, спроваджену фондом, і професори. Тільки у Львівському Університеті на юридичному факультеті створено чотири цілком нові курси. За підручниками фонду працює біологічний факультет цього університету. Професор Львівського Політехнічного Інституту Орест Коссак видав минулого року Англо-український словник з інформатики і обчислювальної техніки. Запорізький Інститут складає термінологічний словник. Все це стало можливим завдяки науковій літературі, яку надіслав „Сейбр-Світло".

(Закінчення на стор. 3)

КИЇВСЬКІ ЗАПИСКИ
Р. Л. Хом'як

Проєкт „Своя доля"

(Недавно наш вашінґтонський кореспондент Ростислав Хом'як поїхав на три тижні до Києва, щоб подивитись, які там зміни зайшли під час його піврічної відсутности).

Ще три роки тому телевізійне обладнання світового стандарту було рідкістю в Києві; нині працівники прерізних незалежних компаній — молоді люди — працюють з цим обладнанням як досвідчені фахівці. Його щомісяця більше. І ще як рік тому таке обладнання надходило в Україну переважно у формі дотацій від добродійних закордонних організацій і фондів, то тепер вітчизняні спонзори закуповують його. (Правда, державне телебачення і радіо все ще здебільшого мучаться з перестарілим обладнанням совєтського типу, але на державній телевізії іде повно програм, здійснених приватними фірмами на сучасній техніці).

Візуальні вироби „йдуть" в Україні — як і в Америці, і в Европі, і в усій Евразійській Росії. Сімдесять чи 80 відсотків населення ЗСА дістають свої основні новини з телебачення? Те саме в Україні — зокрема тепер, коли газети стали дуже дорогі.

Недавно один такий візуальний проєкт широкого маштабу почала група людей, яким під тридцятку. Вони назвали його „Своя доля". Він включатиме повнометражний документальний фільм „Своя доля. Сон"; книгу-фотоальбом„Своя доля. Буття"; фотовиставку „Своя доля"; і телесерію „Своя доля. Відлуння".

У зміст всього цього увійдуть зафіксовані на фільм кадри з історії України 1910-30 років.

Автор фільму і творчий ініціятор цілої комплексної ідеї — Ігор Малахов так пояснює, чому він взявся за це: „Як історик, я розумію — не можна стояти і не можна рухатися вперед, доки нема на що озирнутись назад".

Він сам „озирнувся назад", переглянувши в архівах тисячі метрів кінохроніки з дореволюційного, революційного і раннього совєтського періодів і вибрав чимало матеріялу, знятого в Україні. Він вже закупив дев'ять годин фільму, з якого вибере кадри для проєктів „Долі".

Після закінчення Педагогічного Інституту в Києві 1991 року, Малахов робив історичні програми для української телевізії, а потім поїхав на студії режисури до Всесоюзного державного інституту кінематографії у Москві, де „навчався в майстерні документаліста Олександра Кочеткова, який був оператором Олександра Довженка".

„Фільм буде складатися з семи глав, — розповідає Малахов. — В кожній — якась важлива подія з 1910 по 1930 рік. Події пов'язано зі зміною властей".

А у книзі „Своя доля. Буття" буде цей самий візуальний матеріял, але його концепція буде інакша: 2/3 книги — це фотоальбом, решта — короткі тексти — переважно з газет того періоду, включаючи факти, плітки, сенсації, цифри... „Ми формуємо образ часу... чим жили люди", — пояснює він і додає, що „книга буде ненаукова, але має бути цікавою". Дмитро Кліщик розробив вже макету книги, науковий редактор Дмитро Пополуха набирає тексти, працює зі штабом істориків.

Фільм, книга і фотовиставка мають вийти одночасно, а телесерія — через рік після того. Фільм монтується в естетиці німого кіно, пояснює Малахов, хоч в ньому буде музика, шум, але розповідь — в титрах. „Хочемо, щоб воно було цікаве і в Европі, і в Росії, в різних країнах. В центрі будуть люди всіх станів, всіх прошарків і всіх національностей, які живуть в Україні". А в телесерії буде багато пояснень, розповідей про те, що показуватимуть історичні кадри.

А хто все це фондує? Євген Захаров, продюсер проєкту, каже, що перші гроші надійшли від фірми Інтерконтракт, а далі ряд інших приватних підприємств в Україні вклали або гроші, або надають виробникам безкоштовні послуги.

Проєкт — комерційний. Група думає мати з проєкту дохід і для себе, і для своїх спонзорів. Але у фільмарів є ще й місія: Малахов вважає, що треба повернути в Україну кінохроніку, а також зформувати ставлення нового українського суспільства до України, „тому що його нема, нема відчуття до батьківщини, відчуття якогось суспільства, яке народилося".

Коли він це говорив, у Верховній Раді народні обранці з цілої України все ще галасливо розглядали текст нової Конституції і тільки підтверджували його думки.

Ольга Музика

ДОПОМОГА ІНВАЛІДАМ ЦЕРЕБРАЛЬНОГО ПАРАЛІЧУ В УКРАЇНІ

Все більше дітей з'являться на світ у трагічному стані неповноцінности; це рухові, мовні та психологічні розлади (комбінований дефект) церебрального походження.

На сьогоднішній час біля 10-15 відсотків людей у високорозвинутих країнах — інваліди. Найбільша група — це інваліди у висліді церебрального паралічу.

Головним приводом до виділення цих осіб із загальної соціяльної групи — групи інвалідів — є аномальність зовнішнього вигляду та парадоксальність сприймання життя. Парадоксальність в тому, що не дивлячись на тяжкий стан, ці люди ведуть активний спосіб життя: саме їх ми часто бачимо на вулицях, у кінотеатрах, на спортових майданчиках та в інших громадських місцях. За здатністю до соціяльної регабілітації та адаптації у такому бурхливому та непередбачуваному житті, ці люди набагато відрізняються від інвалідів інших груп захворювань.

Вся світова громадськість, зрозумівши це, стала виділяти людей з церебральним паралічем в окремі об'єднання, асоціяції, громади, клюби для розв'язання проблем фізичної та соціяльної регабілітації.

26-го липня 1990 року у ЗСА було прийнято акт про інвалідів. Цим актом передбачено створення необхідних умов для поліпшення життя інвалідів: таких як обов'язкове передбачення скатів в кінці пішохідної доріжки, пантуси у громадських місцях — людина в інвалідській колясці може впевно в'їхати у магазин чи у якусь установу. Для інвалідів створюються робочі місця, працюють різні з'єднання, влаштовуються спортові змагання. Так, наприклад, після звичайних Олімпійських Ігор у серпні цього року в Атланті відбудуться Параолімпійські Ігри для інвалідів, у яких братимуть участь також інваліди церебрального паралічу.

Чимало відомих людей мали церебральні паралічі: німецький філософ Йоган Гьоте — автор безсмертного „Фауста"; швецька письменниця Сельма Лагерльоф — авторка популярної дитячої книжки „Чудова мандрівка Нільса з дикими гусями", сучасний американський фізик Стів Гогінс — лавреат Нобелівської нагороди, ізраїльський лікар Аркадій Тарасюль, який лікує безліч різних хвороб, український поет Владислав Стольников.

300 років минуло з тих пір, як німецький лікар У. Літля визначив та описав діагнозу — церебральний параліч. Суспільство намагалося залучити інвалідів цієї групи до суспільно-корисної праці. У Німеччині в середині XIX століття, з'являються спеціяльні ремісничі цехи. У Швеції медик та громадський діяч Карлсон, який хворів на тяжку форму церебрального паралічу, відкриває у 20-их роках нашого сторіччя школи, а потім регабілітаційні центри для хворих дітей. Після Другої світової війни у Південному Вельсі, Великобританія, створюється унікальне підприємство, на якому тепер працює 35,000 інвалідів з тяжкою формою церебрального паралічу та випускає високоякісну продукцію.

В кожній країні світу є регабілітаційні центри для людей з церебральним паралічем, існує велика кількість установ, які займаються проблемами захворювань церебрального походження. Так, наприклад, у Франції є науково-медичний Центр, який розробляє нові медичні препарати та спеціяльні пристосування для цих людей. У Голляндії є спортивно-оздоровча Асоціяція, яка координує спортивні змагання між церебральниками всього світу.

Всі країни світу намагаються створити для людей з церебральним паралічем нормальні умови життя. Інша картина в Україні. Інваліди там живуть у дуже скрутних умовах — не мають спеціяльних пристосувань для пересування, не вистачає колясок, немає окремої клініки, немає регабілітаційного центру для підтримання здоров'я.

Ініціятор руху інвалідів в Україні Семен Горек народився у Києві, вивчав проблеми інвалідів. Я, його сусідка, бачила, скільки старання він поклав на цю справу. Дуже тяжко було створити за часи Брежнева Асоціяцію інвалідів.

Протягом багатьох років ініціятивна група оббивала пороги багатьох інстанцій, зустрічалась з представниками влади різних рівнів, намагаючись довести необхідність створення Асоціяції, але безрезультатно. Багато десятиріч вважалося, що в Совєтському Союзі немає інвалідів: вони псували картину „досягнень" совєтської медицини. Лише коли до влади прийшов Михаїл Ґорбачов, цю справу зрушено з місця. Коли у ЦК Компартії України посипалися листи, а у Міністерстві соціяльного забезпечення вибухнув скандал, надійшла вказівка: визнати наявність інвалідів.

12 грудня 1989 року офіційно зареєстровано Київську Асоціяцію Інвалідів Церебрального Паралічу (КАСІЦЕП) — першу інвалідну установу в Україні. Основним завданням Асоціяції є фізична та соціяльна регабілітація людей цієї групи, залучення їх до трудової та громадської діяльности, проведення культурно-просвітніх та спортово-оздоровчих заходів. Але Асоціяція

(Закінчення на стор. 3)

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

залі присутні, вставши з місць, прийняли високого гостя оваціями.

Вітаючи першого Президента сучасної України, предсідник Уляна Дячук виголосила коротке вступне слово, у якому відзначила вагому ролю Л. Кравчука у становленні незалежної української держави, прийнятті Акту Незалежности України, проведенні референдуму 1-го грудня 1991 року та розвалі СССР.

„Приємно бачити, як добре живуть українці у вільному демократичному суспільстві на американській землі, — сказав Леонід Кравчук. — І головне те, що усе їх життя порівнюється з тим, що було у нас, що є зараз у нас, і як вони думають і вболівають про Україну та як усі ми хочемо бачи-ти її щасливою, багатою і демократичною. Уже зроблено надзвичайно важливі кроки до того, щоб вона такою стала. Але ми знаємо, що усі великі перетворення вимагають багато сил і часу.

Нам поталанило говорити про жертви економічні і не говорити про жертви людські — адже Україна здобула свою державність, незалежність, свою соборність без жодного пострілу, без краплини крови. Розвал імперії й утворення незалежних держав став подією історичної, я б навіть сказав, плянетарної ваги — це був початок стратегічних змін у світі, початок нових стосунків між народами у Европі і не тільки у Европі, а Україна як велика европейська держава зразу ж посіла належне їй місце у світовому співтоваристві й була визнана протягом короткого часу майже усіма державами світу".

Говорячи про історичні події 1991 року, Л. Кравчук зазначив, що то був час національно-визвольних змагань, час народження нових партій, рухів, піднесення було скрізь величезним. „Відомо, що за історією, складом, ментальністю, за партійними, релігійними і духовними ознаками населення різних частин України є дуже різним — і при всьому тому в Україні немає жодного населеного пункту, села, селища, району, міста, области, де за незалежність України проголосувало б менше половини населення. Крим, при всій неоднозначності його оцінок, і Севасто-піль теж, проголосували за незалежність України, — і це питання є дуже принциповим", — підкреслив доповідач.

Аналізуючи 5-річчя пройденого незалежною Україною шляху, Президент Кравчук коротко зупинився як на позитивних досягненнях держави, так і торкнувся її проблем. „Українська держава живе, розвивається, здобуває авторитет у світі, йде дорогою демократії, економічних та політичних перетворень, зміцнює свою державність, незалежність та безпеку, творить інститути влади, демократичні за своїм характером, приймає в цілому закони, в основі яких лежать демократичні принципи побудови суспільства... Є у нас і паростки нового уже в самому українському житті. Народжуються нові люди, підприємства, люди стають справді господарями своєї держави, своєї землі, вони по-іншому думають, по-іншому працюють з перспективою на утворення справді демократичної, справді заможної великої европейської держави. В Україні поруч із такими негативними явищами і процесами, як низька заробітня плата, неплатежі, невеликі пенсії ростуть нові форми життя. Але де і коли за п'ять років можна було збудувати нову, завершену у всіх відношеннях державу? Адже навіть ті держави, які живуть триста-чотириста років, не можуть сказати, що вони завершили своє становлення і розвиток, — а ми — тільки п'ять років. За ті роки ми пройшли важку дорогу — були і проблеми, і здобутки, і ніхто не може їх перекреслити".

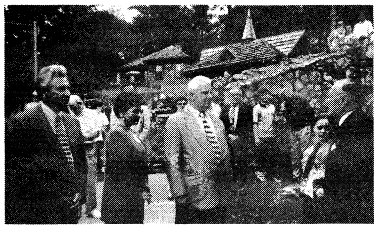
„...Із прийняттям Конституції починається якісно новий етап в житті України", — сказав Президент Л. Кравчук, — Верховна Рада вранці 28-го червня 1996 року стала іншою. За одну ніч вона стала іншою. В процесі прийняття Конституції і дискусії над ним відбулася остаточна поляризація усіх політичних сил, які є у Верховній Раді. Адже незадовго після прийняття Конституції Комуністична партія на своїх зборах три дні підряд обговорювала тих, хто не голосував проти Конституції, або голосував за, або стримався при голосуванні. Цей факт свідчить, що навіть у Комуністичній партії були люди, які розуміли, що повернутись назад неможливо. Як нікому не вдалося ще оживити мертву людину і підняти її із труни, так і неможливо оживити ні Радянського Союзу, ні соціялістичної системи, ні Комуністичної партії".

„Чому нам так важливо мати Конституцію? Поперше —це підведення риски під пройденою нами дорогою. Це — початок якісно нового етапу: Україна стала дорослою, вона має свій ‚пашпорт', вона вже будуватиме все законодавство і своє життя на новій Конституції. Чи є наша Конституція зовсім досконалою? Ми — з усіх країн, які утворилися на терені колишнього Радянського Союзу — до Конституції йшли найдовше. Але я вважаю, що на сьогодні ми маємо одну з кращих конституцій, яку можна було прийняти в парляменті в 1996 році при його нинішньому складі. Це вдалося тому, що демократичні центристські фракції Верховної Ради діяли досить активно, не пропускаючи жодної можливости, яка підкреслювала б об'єктивну необхідність прийняття Конституції, і завдяки цьому загальна робота, яка проводилась Верховною Радою, Адміністрацією Президента, політичними силами, партіями, рухами — все це звелося і 28-го червня дало нам Конституцію. Якщо брати найголовніші моменти Конституції, то я гадаю, що накінець піс-ля тривалих дискусій і можливостей різного фальшування навколо наших символів і нашої дороги до державотворення вона (Конституція—Г. К.) ці моменти визначила і поклала край фальшуванням. В Конституції чітко записано про державність української мови; ми змогли вилучити питання про національні меншини і про можливість вживання інших мов (там є тільки посилання на те, що держава буде сприяти розвиткові інших мов). Ми затвердили українські герб і прапор, визначили українську столицю, — тобто усі ті кореневі історичні та національні питання встали тепер на конституційний рівень, і я гадаю, що уже не може бути ніяких фальшувань навколо цього. Це зовсім не означає, що не знайдеться людей, які не будуть прагнути поставити щось під сумнів, — але поперше, то буде невелика кількість людей, а подруге, усі вони будуть знати, що діють проти основного закону України. Це накладає на них відповідальність, а нам дає можливість давати відсіч тим людям.

Гадаю, що наш найкращий розділ — „Права і свобода людини": ми чітко виписали розмежування гілок влади, ми чітко виписали права і повноваження Верховної Ради, Президента, третьої гілки влади, призначення, зміщення посадових осіб найвищого рівня; ми чітко розглянули перехідні положення Конституції, які дадуть можливість виконавській владі здійснювати переговорні процеси, не „рубати сокирою" тих стосунків, які вже склалися і мають свій початок з далеких часів, та які б могли викликати будь-яке загострення при нерозумному їх вирішенні, — усе це вже в Конституції є. Конституція остаточно визначила нашу дорогу до незалежности, до демократії, до правової держави, при чому визначила не в загальному пляні, а в конкретних конституційних нормах. Накінець ми будемо мати базу для поточного законодавства".

„...Найважливіше для усіх нас завдання — навчитися жити за новою Конституцією, — продовжив Л. Кравчук. — Адже наші люди, які жили за часів Радянського Союзу, за часів панування Комуністичної партії, знали добре: не діяли ніякі закони, тільки один закон — рішення Комуністичної партії. І вони не звикли, не привчились жити за ніякими законами (а в людині самій повинна бути потреба жити за законами). Це буде дуже важка проблема; тут повинні показати приклад Президент, Верховна Рада, Уряд, — усі гілки влади. Будь-яке найменше відхи-лення від Конституції, причому незалежно, яка його мотивація, може означати початок руйнування конституційних норм".

Підсумовуючи, Леонід Кравчук зазначив: „Незважаючи на найнеймовірноші складнощі, незважаючи на внутрішні проблеми і зовнішній тиск, а він є, особливо зі сторони північного сусіда (і ми не очікуємо, що це зразу зміниться на краще), ми можемо сказати: Україна вже є і буде! Ніхто цього не змінить, що б він не хотів зробити. Бо народ цього хоче".

Д-р Роман Барановський вітає Л. Кравчука від української громади Кергонксону, Н. Й.; зліва від Л. Кравчука — генеральний консул України в Ню Йорку В. Крижанівський та предсідник УНС У. Дячук.

Достойному гостеві підносять хліб-сіль від імені Управи Союзівки.

Фото Г. Колесси та Р. Івасівки

В доказ цього ствердження промовець розповів, як на прохання представників Київського телебачення, а саме телепередачі „Альтернатива", він провів розмови з громадянами-вихідцями з різних сторін України. На площі біля Київського вокзалу, який є центральним транспортним вузлом України, було встановлено мікрофон, і кожний, хто проходив біля нього, мав можливість задавати Л. Кравчукові питання і свобідно висловлювати свої думки щодо процесів, які сьогодні відбуваються в Україні. Цінним було те, що люди говорили без попередньої підготови. „Виступали з усіх реґіонів — Києва, Одеси, Донецька, Дніпропетровська, Івано-Франківська, навіть з Білорусі, Сумів... За 1 годину і 20 хвилин жодна людина (а ніхто не вибирав промовців наперед; це були люди, які йшли прямо з поїзда) не висловила жодного натяку чи недоброго слова проти незалежної України. Ніхто не говорив, що незалежність не потрібна (як говорять неправду більшовики у Верховній Раді, начебто вони їздять по реґіонах і їм хтось каже, що незалежність не потрібна). Усі казали, що нам потрібна своя держава; тільки своя держава буде захищати народ, і ми вдячні, в тому і Вам особисто, за те, що Ви це зробили. А те, що ми живемо погано — винні влада, яка не вміє управляти, і ми, бо не вміємо працювати".

Після доповіді Леонід Кравчук відповів на ряд запитань, які в основному торкалися чотирьох тем: про Комуністичну партію України, Конституцію України, мову та приватну власність (на землю тощо).

На запитання про те, чим може діяспора допомогти Україні, промовець відповів, що завдяки великому досвідові життя в демократичній державі діяспора повинна показувати Україні приклад демократизації суспільства. Для того, щоб поставити економіку України на ноги, потрібні (при найскромнішому підрахунку) 15 більйонів долярів. Зрозуміло, цієї суми діяспорі не досягти. Але те, що допомагають своїм родинам, помагають дітям, Чорнобилю, видавництвам, бібліотекам, — те все є надзвичайно важливим. „Це, що Ви робите — продовжуйте робити, вдосконалюйте свою роботу, об'єднуйте свої сили", — сказав Л. Кравчук.

Публіка оваціями прощала першого Президента сучасної України, величаючи його урочистим „Многая літа". Л. Кравчук покинув залю для проведення пресконференції з журналістами.

Разом із Л. Кравчуком на зустрічі перебував його внук Андрій.

На закінчення зустрічі депутат Верховної Ради України Ярослав Кендзьор, попередньо впровадивши в суть подій у Верховній Раді 27-28-го червня ц. р., показав присутнім зроблений ним відеозапис хвилюючих дебатів над схваленням Конституції України.

Під час імпрези можна було придбати факсіміле Акту проголошення незалежности України з ориґінальним підписом і особистою печаткою першого Президента сучасної незалежної України, дохід з продажу якого призначений на Фонд Розвитку Мистецтв України, головою якого є Леонід Кравчук.

Промінь...

(Закінчення зі стор. 2)

Переклади

Фонд також організував нову програму публікування праць відомих американських і англійських науковців, що стали бестселлерами. Ці перекладені на українську мову підручники і порадники для підприємців виходять під серією „Бібліотечка малого бізнесу". Наприклад, книжка Ричарда Ґаллаґера „Власне мале підприємство — це просто" навчає, як заснувати і успішно вести свій бизнес, а книжка Пола Гейґа „Вчись аналізувати ринок" відкриває секрети поведінки ринку.

Всупереч труднощам з розповсюдженням книжок в Україні, діяльність фонду „Сейбр-Світло" можна назвати успішною. Про це свідчать численні листи від вдячних бібліотек, університетів, інститутів, шкіл і просто приватних осіб. Читачі „Свободи" теж можуть написати до фонду, якщо не з подякою, то з порадою. Адреса: Україна, Львів, вул. Козельницька, 4, фонд „Сейбр-Світло". Телефон і факс: 011-380-322-42-7442. Електронна адреса (e–mail): alex@sabre.lviv.ua.

Допомога...

(Закінчення зі стор. 2)

дотепер не має матеріяльно-технічної бази. Звідки взяти фонди? У колишні часи деякі підприємства надавали допомогу інвалідам, та зараз, коли Україна у економічній кризі, Асоціяція також у великій скруті.

В Україні майже 1 мільйон хворих на церебральний параліч: 400,000 дітей до 16 років, 160,000 — до 25, останні від 25 років. Спостерігається тенденція росту захворювань. Тільки за останні три роки кількість інвалідів зросла втричі. Немає науково-методичного Центру для вивчення можливостей та здібностей церебральника. Деякі відповідальні особи та вчені не хочуть визнати, що лише комплексне дослідження, в якому беруть участь, активно співпрацюючи, медичні працівники, вчителі, психологи, соціологи, батьки, може дати відчутний ефект регабілітації.

Об'єднання інвалідів — не тільки соціяльний запит часу, але й життєва необхідність. У своїй Асоціяції люди з церебральним паралічем спілкуються, вчаться краще розуміти довколишній світ. Спілкування з ними — досить складна справа, потребує непростих способів, специфічних навиків. Вважається, що ці інваліди розумово відсталі, але це помилкова думка. Їм просто дуже тяжко показати свої знання, свій інтелект. Через непоказний зовнішній вигляд або яскраво виражену фізичну ваду деякі не сприймають їх як рівних. Потрібно багато часу, щоб люди зрозуміли: перед нами культурна та освічена людина, хоч і має недугу.

Для прикладу, розповім про типовий випадок: на пляжі постійно грають в шахи, шашки, нарди. Навкруги збираються люди: дивляться, обмінюються думками, чекають своєї черги у грі. Підійшов інвалід (не втримався від спокуси) ніхто його, звичайно, не гнав, не образив, але з'явилось якесь гнітюче напруження — ніхто не хотів дивитися на каліку. На слідуючий день цей „каліка" підказав вдалий хід у грі в шахи — до нього стали прислухатися, придивлятися, а ще через декілька днів з ним охоче розмовляли та шанували його розум.

Хотілося б, щоб люди змінили неґативне ставлення до інвалідів, щоб вони зрозуміли, що не зовнішний вигляд характеризує людину, а його духовний світ — те, що ми називаємо душею.

10 грудня 1996 року у Піттсбурґу, Па., відбулась конференція Міжнародного Фонду Горека (International Gorek Fund). Це єдина установа у світі, яка займається наданням допомоги інвалідам церебрального паралічу, які живуть в Україні.

На цій конференції були присутні впливові люди, представники преси та телебачення. Наслідком конференції стала резолюція зі зверненням до всіх корпорацій, інвестиційних компаній, фірм, а також приватних осіб, допомогти інвалідам, які терплять на церебральний параліч в Україні.

Наступного дня після конференції вже зранку стали приносити пакунки з одягом та взуттям, а Об'єднання інвалідів церебрального паралічу у Піттсбурґу (United Cerebral Palsy of Pittsburgh) передало невеличку кількість гуманітарної допомоги. Перед Велекоднем, коли все відроджується, люди згадують Ісуса Христа, згадують Його милосердя, і стають добрими самі, Семен Горек, засновник цього Фонду, зустрічався з представниками дуже впливової фірми (Brother's Brother Foundation), і зумів їх заохотити спільними зусиллями надати гуманітарну допомогу інвалідам церебрального паралічу в Україні. Це будуть пакунки з найбільш необхідним— одягом, взуттям, харчами, медичне обладнання: візки, милиці, електричні ліжка, побутова техніка — комп'ютери, магнітофони тощо.

Ця допомога як Боже знамення змін на краще — вона хоч крихту щастя принесе хворому, якого не пожаліла доля. Кожен пакунок буде для нього радістю, кожен візок допоможе йому адаптуватися до світу. Але Міжнародний фонд Горека має проблему: вже є велика кількість гуманітарної допомоги, але немає грошей для пересилання в Україну.

Президент фонду Семен Горек звертається до української Америки і всього світу, до всіх корпорацій та фірм: допоможіть зібрати фонди для гуманітарної допомоги — потрібно всього 7,000 дол.

Враховуючи те, що цими речами можна буде одягнути та взути понад тисячу інвалідів, інвалідський візок дістанеться кожному сотому, а комп'ютери подаруємо найбільш освіченим (орґануємо клясу, де інваліди будуть вивчати комп'ютер).

Справа, яку вони роблять, потребує допомоги та пожертвування всіх людей, тому що милосердна акція закликана самим Господом!

Пожертви можна надсилати на адресу: International Gorek Fund, 52 Garetta Avenue, #314-B, Pittsburgh, PA 15217; tel.: (412) 422-7672.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу

св. п. інж.

ЯРОСЛАВА ГЛАДКОГО

на тризні після похорону в дні 27-го квітня 1996 р.

на КИЇВО-МОГИЛЯНСЬКУ АКАДЕМІЮ

200 дол. зложила Марія Когутяк-Гладка

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

св. п.

ВАНДИ ПОБІГУШКИ

дружини нашого приятеля Ореста буде відслужена

СВЯТА ЛІТУРҐІЯ

за спокій її душі в суботу, 10-го серпня, 1996 р. о год. 9-ій ранку

в церкві св. Івана Хрестителя в Ґантері, Н.Й.

Друзі

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ в НЮ ЙОРКУ

з великим жалем повідомляє своїх членів та українське громадянство в діяспорі й Україні, що 17-го липня 1996 р. відійшов у вічність на 64-му році життя

св. п.

ЗЕНОН БАБ'ЮК

довголітній член Дирекції і колишній скарбник та член Екзекутиви Українського Інституту Америки, колишній член Головної Екзекутиви Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті, успішний підприємець, активний у зв'язках з Україною.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в понеділок, 22-го липня 1996 р. в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитій дружині Оксані, батькові Теодорові, доням Роксоляні і Тамарі, синам Юркові і Андрієві, братові Миронові та всій родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

ДИРЕКЦІЯ УІА

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в п'ятницю 2-го серпня 1996 р. відійшла у вічність на 94-му році життя наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п. мґр

ВОЛОДИМИРА МИХАЙЛІВ

з дому ПЕРЕЙМА

ПАНАХИДА в середу 7-го серпня 1996 р. в год. 7-ій веч. в Kaniefski-Kendus Memorial Home, 3900 W. 9th St., Trainer, Pa.

ПОХОРОННІ відправи в четвер, 8-го серпня 1996 р. о год. 10-ій ранку в церкві Св. Духа в Честері, Па., а опісля на цвинтар Immaculate Heart Cemetery.

Залишені у смутку:
доонька — АННА КОЦЮБА з мужем ЛЮБОМИРОМ
внуки — ЮРІЙ з дружиною ДЖОАННОЮ
— АНДРІЙ з дружиною НАДІЄЮ
— ЕВГЕН
племінниця — АНДРІЯНА МИХАЙЛІВ
і дальша родина в ЗСА й Україні

Йонкерс відзначить п'яту річницю незалежности України

Як і кожного року, українська громада Йонкерсу, Н. Й., збереться наприкінці серпня на свій літній фестиваль в Тибетс парку. Фестиваль цей відбувається під патронатом місцевого Відділу УККА, а підготовляють та влаштовують його Відділ ООЧСУ, та спортова ланка при Осередку СУМ в Йонкерсі. В цьому році день фестивалю збігається з ювілейною датою — п'ятою річницею проголошення незалежности України, тому програма буде присвячена тій великій історичній події.

Вже в суботу, 24-го серпня (в самий день проголошення), о год. 10-ій вранці відбудеться церемонія піднесення українського національного прапора перед міською ратушею в присутності посадника міста Джана Спенсера та інших визначних представників міського та повітового урядів.

В неділю, 25-го серпня, о год. 8-ій рано в церкві св. Архистратига Михаїла буде відправлена торжественна Служба Божа в намірені українського народу з участю молоді в одностроях та організацій з прапорами.

О год. 1-ій по полудні серед зеленої природи в чудовому Тибетс парку почнеться фестиваль-пікнік, де при звуках милозвучної української музики можна буде прекрасно провести час. Для обслуги кухня приготовить смачні різного роду страви та напитки.

Офіційна святочна частина відзначення 5-ої річниці проголошення незалежности України відбудеться о год. 3-ій по полудні, на якій будуть рівнож присутні політичні та громадські достойники місцевої і повітової влади.

В мистецькій програмі братимуть участь: співучий ансамбль „Дивоцвіт", танцювальний та співучий ансамбль „Голубка", оркестра „На здоров'я" та інші.

До участи запрошується всіх охочих провести гарно час серед природи та особисто відзначити цю велику подію в історії українського народу.

Комітет

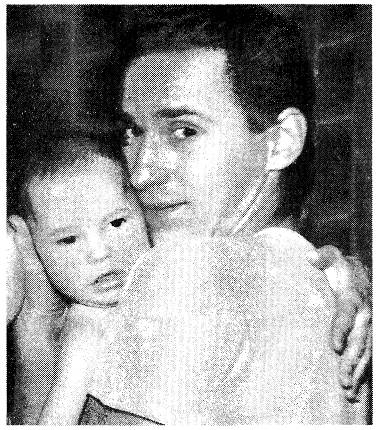
КІЛЬКА ГОДИН ПЕРЕД початком одномісячної перерви минулої п'ятниці, 2-го серпня, Сенат схвалив призначення адмірала Джея Джансона на місце адмірала Джеремі Бурди, який покінчив самогубством минулого травня, на керівника морських дій. Адміралові Дж. Джансонові 50 років і за фахом він є летуном. Він випускник з 1968 року Морської академії ЗСА, який серед колеґ-моряків має репутацію солідного, рішучого і непохитного старшини. Від квітня він виконував обов'язки заступника шефа морських дій. До його обов'язків тепер буде належати керування діями американської морської фльоти з її 362 кораблями та 420,000 членами їхніх залог.

ПІСЛЯ ТЕРОРИСТИЧНОГО підкладення бомби полизу житлових бараків американської летунської бази в Савдійській Арабії минулого червня, ситуація в околицях Перської затоки стала дуже напруженою та причинилася до зарядження надзвичайної військової готовости не тільки американських збройних сил, але також англійських і французьких. Секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі сказав минулої суботи, 3-го серпня, що американське військо є на такій воєнній поготовості, як цього вимагається, чекаючи на ворожий напад. Таку саму готовість своїх частин підтвердили міністерства оборони Англії та Франції.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Дорогі та рідні наші жертводавці

Від бабусі Люби та батьків Оленки і Олександра хворої Христинки Ковтун, які проживають в Івано-Франківському — 284006, вул. О. Заливахи, 7, кв.1 , тел. 426-86, вам від всього серця щира подяка та наша молитва до Всевишнього Бога послати вам за вашу щедру допомогу, добре здоров'я та щасливе життя. Пошли вам, Боже, здійснення всіх ваших мрій та надій. Просимо вибачення в тих жертводавців, ім'я і прізвища яких не вказуємо з тої причини, що не одержали з банку перших копій чеків та адрес. Бажано зголосити нам прізвища для нашої подяки. Одержані пожертви **по 200 дол**. — Микола Молдаван, **по 100 дол.** — Ірина Букоємска, Михайло Дуда. **По 50 дол.** — Невідомі, Іванна і Адам Вовк, Михайло і Ґуґа Танські, Джоганна і Мирон Бучаки, Петро Дідух, Марія і Євген Літоші, Марія і Богдан Антонишини, В. Романів, Борис Галаган, Богдан Худьо. По 30 дол. — Неонілія Кліш, Іван Тимків. **По 25 дол.** — Володимира і Филип Демуси, Оксана Колінко, Зореслава Мисько, Ірина Дзисук, Юлія і Володимир Гетьманські, Іван Ковальчин, Валентина і Марк Крами, Тіна і Іван Кохановські, Невідомі, Марія Андрусяк, І.М. та Р.У. Іванчуки, Микола і Славко Курчаки, Марія і Михайло Василишини, Марія і Володимир Сімківи, Юстина Штокало, Невідомі, Невідомі, Євген і Пет Василини, Віра Сендзік, Любомира і Теодозій Крупи, Ірина Клівак, Віра і Бенджамін Корсуні, Ірина Степаник. По 20 дол. — Невідомі, Георгій Тим-ків, Любомир Лямпіка, Остап Мацук, Роза і Ніко-лас Шевченки, Лєна і Ро-ман Іваницькі, Марія і Богданна Кульби, Антонія, Орест і Роман Колтунюки, Софія і Володимир Сенежмари, Лідія і Іван Балури, Павло Шандрук, Святослав і Надія Цебрухи, Ірина і Роман Несторовичі. **По 15 дол.** — Софія Коцелко, Гелен і Віл-ліям Омельченки. **По 10 дол.** — Дарія Будна, Аня Аллара, Ярослав Штойко, Марія Лоґуст, Богдан Юузків, Андрей Сліпий, Ольга Кузик, Ольга і Богдан Ґаховські. **По 5 дол.** — Ірина і Петро Твердохліби, Анна і Ярослав Роспутьки.

Христина з батьком Олександром.

Маленька Христинка Ковтун має перенести тяжку операцію голівки, з якої необхідно забрати пухлину та направити спинний хребет, що привело до повного паралічу дитини. Тепер Христинці три рочки, але вона не тримає голівки, не стає на ніжки, не ходить, не сидить, не говорить, а тяжкі конвульсії загрожують життю дитини.

Якщо б серед щедрої укра їнської громади в ЗСА і Канаді знайшлися ще інші особи, бажаючі допомогти, то проситься слати пожертви до: Ukrainian Federal Credit Union, 1729 Cottman Ave., Philadelphia, Pa. 19111 (For Chrystyna Kovtun) Acct. No. 8282 - 01 S.

Листа ч. 2: **по 100 дол.** — Дмитро Шумило. **По 50 дол**. — Наталія Даниш, Стівен О'Коннелл, Нестор Пилипець. **По 25 дол.** — Ольга Чапля, Стефанія і Вілліям Татчини, Неонілія і Володимир Іваськіви, Ольга і Антоній Заліски. **По 20 дол.** — Анна і Джосеф Рудницькі, Ольга і Сергій Полевіки, Марія і Володимир Уздейчуки, Галина Яремко. **По 15 дол.** — Іванна і Богдан Коза ки, Наталія і Роман Миколаєвичі. **По 10 дол.** — Дарія Сірко, Юстина Шийка, Невідомі, Василь Буртняк, Віола Комаринська.

Бабця Люба Данько

Головна...

(Закінчення зі стор. 1)

Це не перша перемога українських виконавців. Ґранд-прі у вигляді "Золотого Півня" дістався Україні й на першому "Слов'янському базарі-92". Тоді його здобув О. Берест. На другому "Слов'янському базарі-93" головний приз отримала українська естрадна співачка Таїсія Повалій. На четвертому фестивалі "Слов'янський базар-95" першу премію і "Золоте Яйце" здобула для України Н. Могилівська. Крім того на першому і другому фестивалях українським виконавцям дісталися також і треті премії, які отримали відповідно Т. Житинський і А.Шпак. На третьому фестивалі 1994 року А. Пономарьов приніс Україні другу нагороду.

Отож не дивно, що почалися заздрощі й цього року українські виконавці зустрілися з деякими проблемами. Наприклад, саме на час проби українців не була готовою сцена, що мало не зірвало нічний ґаля-концерт. Виникали й інші перешкоди та виступи все ж відбулися.

Керівник української делеґації Федір Полянин вирішив відродити на фестивалі скасований минулого року День України. У той день учасники фестивалю мали нагоду відвідати імпровізований "Сорочинський ярмарок", придбати вироби народного мистецтва, ознайомитися з українськими кінофільмами, відвідати мистецьку галерію, побувати на святі газети "Бульвар"і скуштувати українські страви.

Щодо Руслани Лижичко, то вона вже раніше здобула перші нагороди на всеукраїнських фестивалях "Червона рута", "Романси Славутича", "Доля" і на телевізійному фестивалі "Мелодія". Вона навчається в консерваторії, має сильну цілеспрямовану вдачу і дитячу зовнішність та безпосередність. За її словами, прибувши в Мінськ, вона думала, "що головна перемога повинна бути над собою".

В інтерв'ю для газети "Зєркало Нєдєлі" з 20-го липня на запитання, як вона реаґує на екстремальні ситуації, Руслана відповіла, що в такі хвилини згадує свій спуск на лещатах з крутої гори і додала: "А взагалі я культивую в собі образ і принципи лідера, сильної людини". Щодо ролі своїх пісень Руслана сказала: "Мої пісні — це моя фортеця, моє королівство, в якому я — принцеса. Знаючи ці пісні, я впевнена, що їхня енерґетика мене підтримуватиме. І ще я відчуваю себе людиною, що представляє на фестивалі 'Слов'янський базар' музичне мислення України."

Чорнобильська...

(Закінчення зі стор. 1)

Д. Кулиняк звертає також увагу на те, що "міжнародна білячорнобильська мафія перетворила зону відчуження і весь комплекс чорнобильських проблем на своєрідну "пральну машину" для відмивання грошей під прикриттям Мінчорнбиля". Саме ці сили, вважає, він, незацікавлені у вирішенні чорнобильських проблем, тому що їх цілком влаш-товує сьогоднішній стан справ.

У НЕДІЛЮ, 4-ГО СЕРПНЯ, Верховний суд Ізраїля підтримав засуд доживотнього ув'язнення з 27-го березня для твердолінійного Їґаля Аміра за вбивство прем'єр-міністра Їцака Рабіна минулого листопада. Суддя Елізер Ґольдберґ прочитав рішення тричленного суддейського панелю, де говориться про те, що немає жодного сумніву хто вчинив цей злочин. Рішення суддів — це відповідь на відклик підсудного, де оспорювалося несправедливий засуд, бо існує можливість присутности іншого вбивці, а крім того він не є відповідальний за свій вчинок з уваги на ментальну незбалянсованість. Підсудного 26-річного Ї. Аміра на читанні цього рішення не було.

✻ REAL ESTATE ✻

ПОДІЇ

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЗСА В НЮ ДЖЕРЗІ

Голмдел, Н. Дж. — Тут 21-го вересня в Ґарден Стейт Артс Сентер відбудеться Український фестиваль ЗСА. Ціна одного квитка —10 дол., що включає вступ на цілоденну програму і концерт на головній сцені. За квитками можна звертатися до Ярослава Івахіва (908) 369-5164, або до місцевого репрезентанта. Фестивальна забава відбудеться за традицією в готелі „Рамада" в Іст Гановер, Н. Дж., початок о год. 10-ій вечора.

✻ РОЗШУКИ ✻

Родина з України пошукує тата **ПОЛТАВСЬКОГО ВОЛОДИМИРА МИХАЙЛОВИЧА,** який проживав в Ню Йорку. Зв'язок з родиною був до 1960 р. В тому часі совєтська влада змусила родину відказатися від тата і від того часу зв'язок з родиною перервався. Хто знає про долю нашого тата або він сам прошу голоситися на нижче подану адресу або телефонувати на число:
Mykola Iwasjkiw
307 Willow St.
Bridgeport, CT 06610
Tel.: (203) 368-337